

Έρευνα Κοινής Γνώμης στην Αττική για το Διαχωρισμό των Απορριμμάτων και την Ανακύκλωση

Μάιος 2022

METRON ANALYSIS

Η Έρευνα

Ολοκληρώθηκε ο πρώτος κύκλος του Ερευνητικού Προγράμματος που πραγματοποιείται από την **The Newtons Laboratory**, σε συνεργασία με την εταιρεία ερευνών **Metron Analysis**, για λογαριασμό του ΕΔΣΝΑ και της Περιφέρειας Αττικής.

Στη φάση αυτή περιλαμβάνονται:

A. Μια Ποιοτική Έρευνα, με in-depth interviews με 5 Δημάρχους / Αντιδημάρχους Δήμων της Περιφέρειας, για να συνταχθεί ένα πληρέστερο ερωτηματολόγιο της Ποσοτικής Έρευνας.

B. Μία Ποσοτική Έρευνα 1.400 ατόμων από όλη την Αττική, που θα αποτελέσει και τη Βάση / Σημείο Αφετηρίας, για να μπορούμε να παρακολουθούμε συστηματικά την αποτελεσματικότητα του επικοινωνιακού έργου στην εξέλιξη του στον χρόνο.

Ταυτότητα Ποσοτικής Έρευνας

Ανάθεση:	The Newtons
Τύπος Έρευνας:	Συνδυασμός Computer Assisted Telephone & Web Interviews
Περιοχή Έρευνας:	Αττική
Μέθοδος Δειγματοληψίας:	Τηλεφωνική έρευνα: Απλή τυχαία δειγματοληψία σε αρχείο σταθερών τηλεφωνικών αριθμών που έχει παραχθεί με τυχαίο τρόπο (RDD-Random Digit Dialing). Online έρευνα: Τυχαία επιλογή με βάση ποσοτώσεις από online panel
Χρόνος Διεξαγωγής:	31/03-11/04/2022 η τηλεφωνική και 05-12/04/2022 η online έρευνα
Μέγεθος Δείγματος:	1.402 άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω κάτοικοι Αττικής, 701 τηλεφωνικά και 701 online
Σταθμίσεις:	Το δείγμα σταθμίσθηκε εκ των υστέρων ως προς το φύλο και την ηλικία και την περιοχή κατοικίας.

Ταυτότητα Ποιοτικής Έρευνας

Τύπος έρευνας: Ποιοτική έρευνα με τη μορφή των Online ή τηλεφωνικών συνεντεύξεων εις βάθος

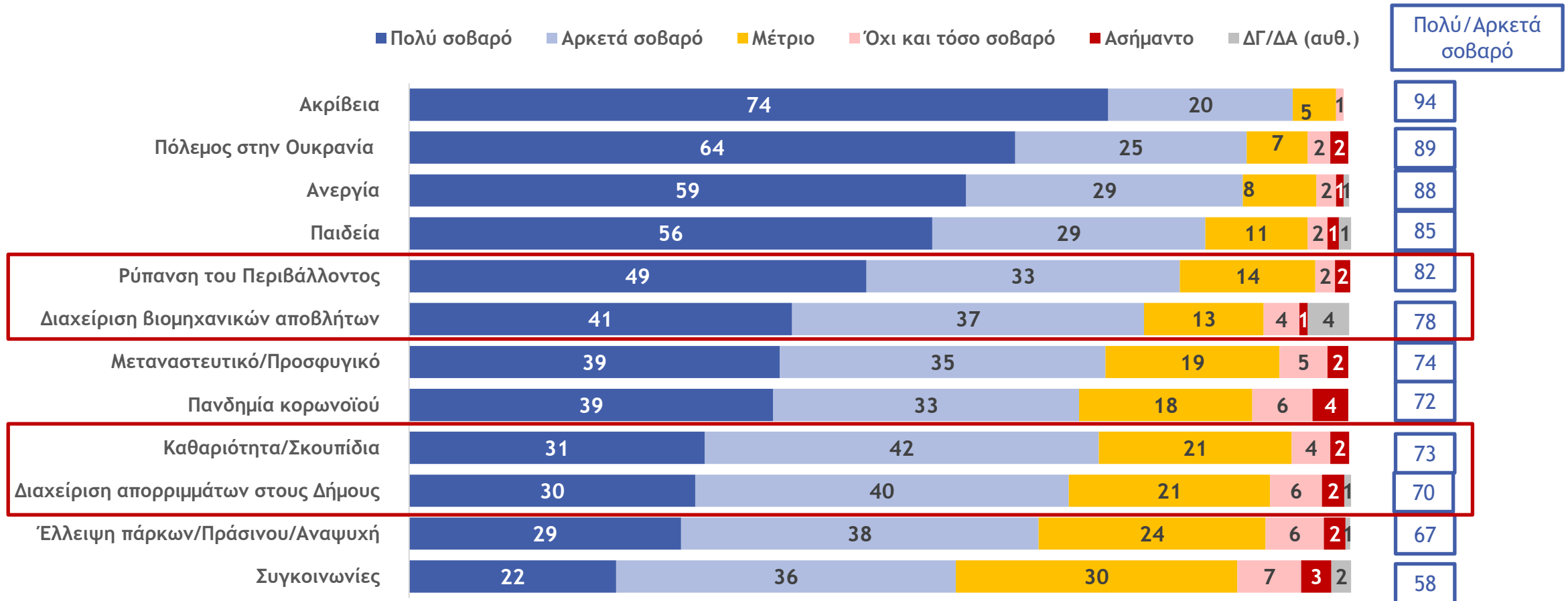
Χρόνος διεξαγωγής: Οι ατομικές συνεντεύξεις εις βάθος διεξήχθησαν στο διάστημα 28.02.2022 -03.03.2022

Δείγμα: Πέντε (5) Δήμαρχοι ή Αντιδήμαρχοι καθαριότητας Δήμων της Περιφέρειας Αττικής.

Στόχος: Διερεύνηση των παραμέτρων που εμπλέκονται στη διαχείριση των απορριμμάτων και την ανακύκλωση, προκειμένου να συνταχθεί πληρέστερο ερωτηματολόγιο των ποσοτικών ερευνών που ακολουθούν

Η ρύπανση του περιβάλλοντος και η διαχείριση των αποβλήτων και των απορριμμάτων αποκτούν όλο και μεγαλύτερο «βάρος» ως προβλήματα στις αντιλήψεις των ανθρώπων

«Θα σας διαβάσω τώρα μερικά προβλήματα που αναφέρουν συνήθως οι συμπολίτες μας και θα ήθελα να μου πείτε πόσο σοβαρό θεωρείτε κάθε ένα από αυτά»

Η Κοινή Γνώμη και η διαχείριση των απορριμμάτων

Οι πολίτες «βλέπουν» τόσο τη μεγάλη εικόνα (παγκόσμια κλίμακα) όσο και τη μικρή (τοπική κλίμακα) μέσα από μια διπλή αδυναμία

- Στην παγκόσμια κλίμακα (ρύπανση του περιβάλλοντος) νιώθουν ότι αδυνατούν να παρέμβουν
- Στην τοπική κλίμακα πιστεύουν ότι οι θεσπισμένοι μηχανισμοί (διαχείρισης απορριμμάτων) δεν ανταποκρίνονται επαρκώς

Ειδικότερα πιστεύουν ότι

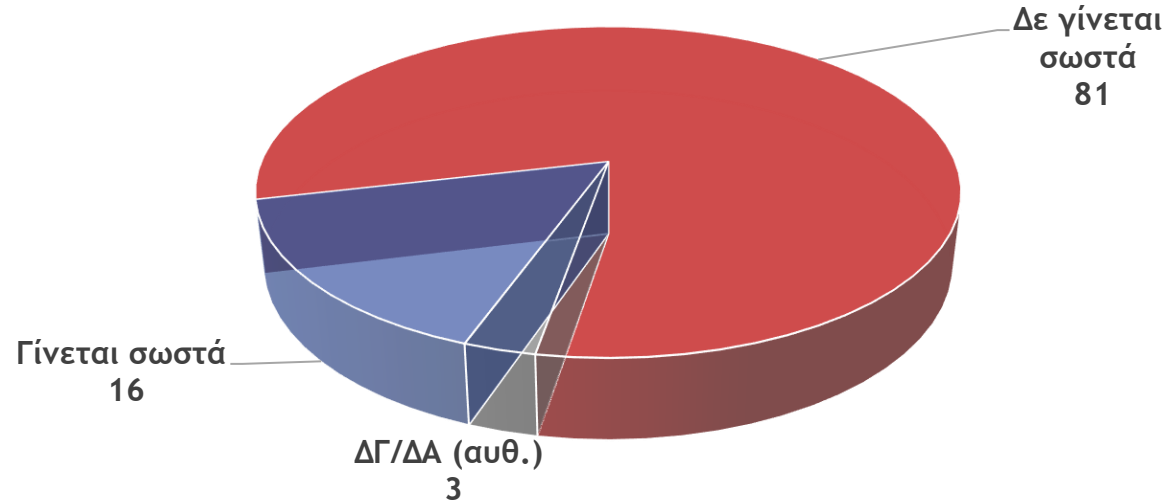
- Η Ανακύκλωση δεν γίνεται σωστά (81%)
- Η σύγκριση των τρόπων αποκομιδής/διαχείρισης των απορριμμάτων συγκριτικά με την υπόλοιπη Ευρώπη είναι χειρότεροι (68%)
- Οι Χωματερές είναι Ντροπή για όλους μας (76%) και τα σκουπίδια στους χώρους μας ιδιαίτερα πολλά (63%) και βέβαια συμπερασματικά
- Το υπάρχον σύστημα διαχείρισης των απορριμμάτων στην Αττική πρέπει να αλλάξει (79%)

→ Οι πολίτες της Αττικής έχουν την πεποίθηση ότι η σημερινή διαχείριση είναι προβληματική και «ζητούν» αλλαγές

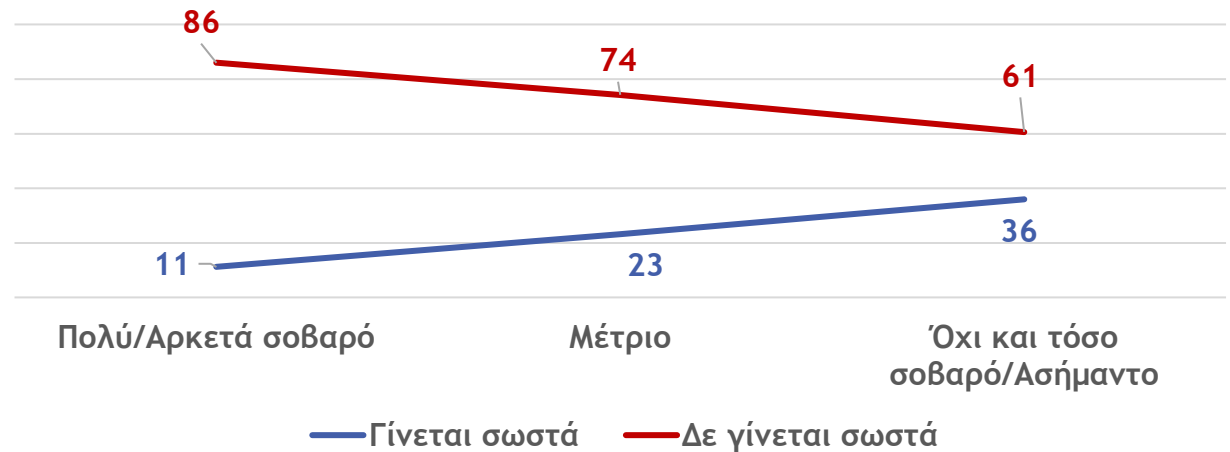
...η ανακύκλωση δεν γίνεται σωστά (81%)

‘Πιστεύετε ότι στη χώρα μας γίνεται σωστά η όχι η ανακύκλωση;’

Σύνολο δείγματος

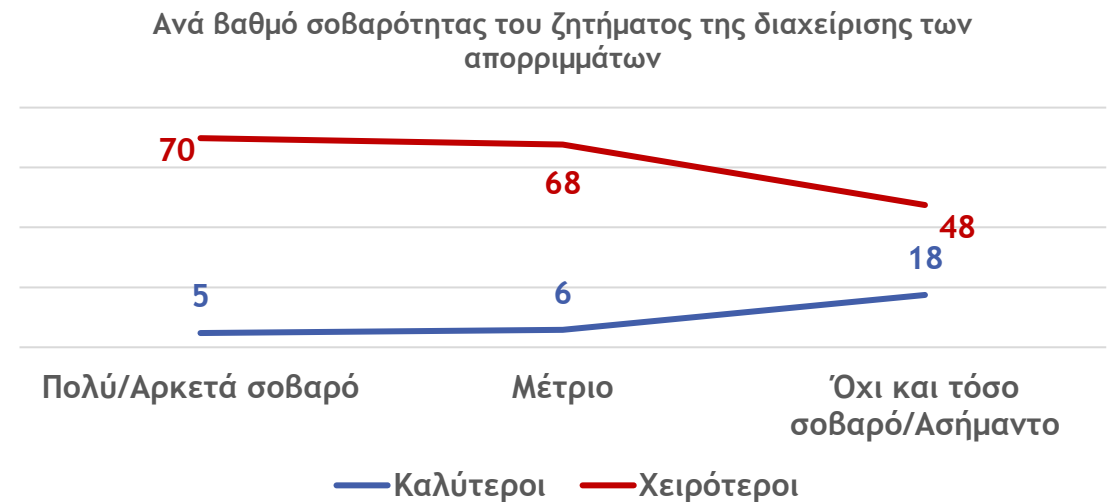
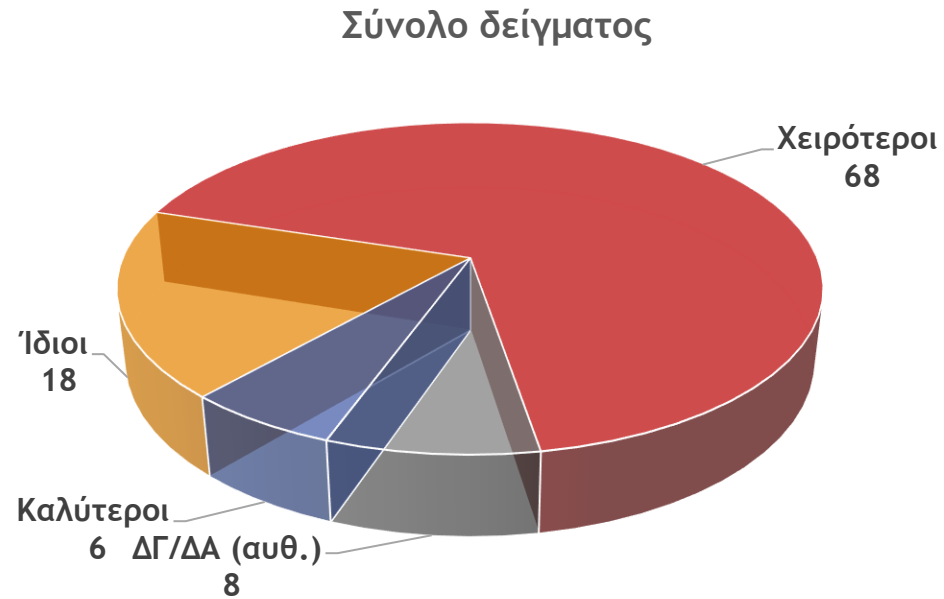

Ανά βαθμό σοβαρότητας του ζητήματος της διαχείρισης των απορριμμάτων

...οι τρόποι αποκομιδής/διαχείρισης των απορριμμάτων είναι χειρότεροι συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες (68%)

‘Και οι τρόποι αποκομιδής/διαχείρισης των απορριμμάτων στη χώρα μας είναι καλύτεροι, ίδιοι ή χειρότεροι από τις άλλες χώρες της Ευρώπης;’

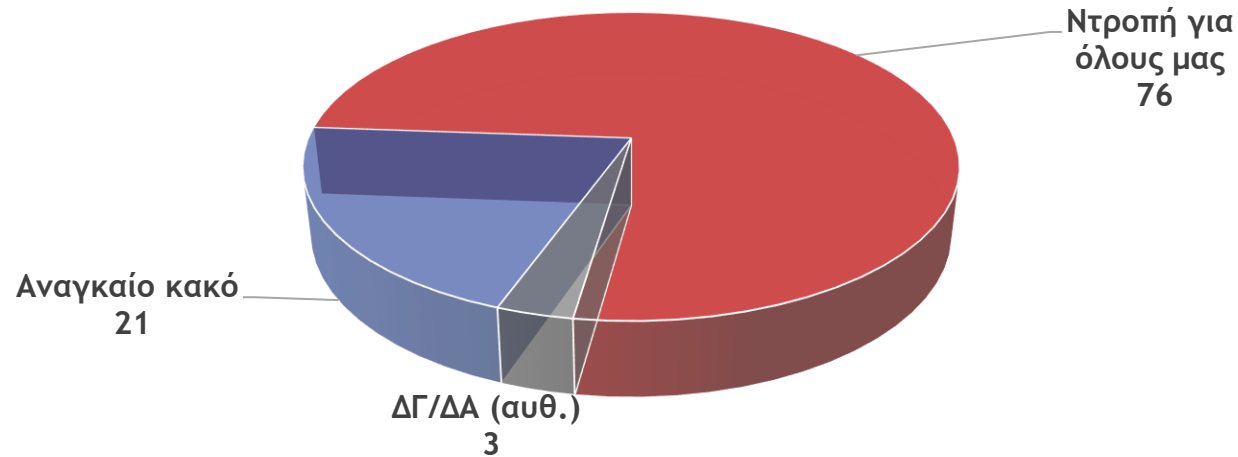

...η ύπαρξη ελεύθερων χωματερών χαρακτηρίζεται από το 76% των ερωτώμενων **ντροπή** για όλους μας

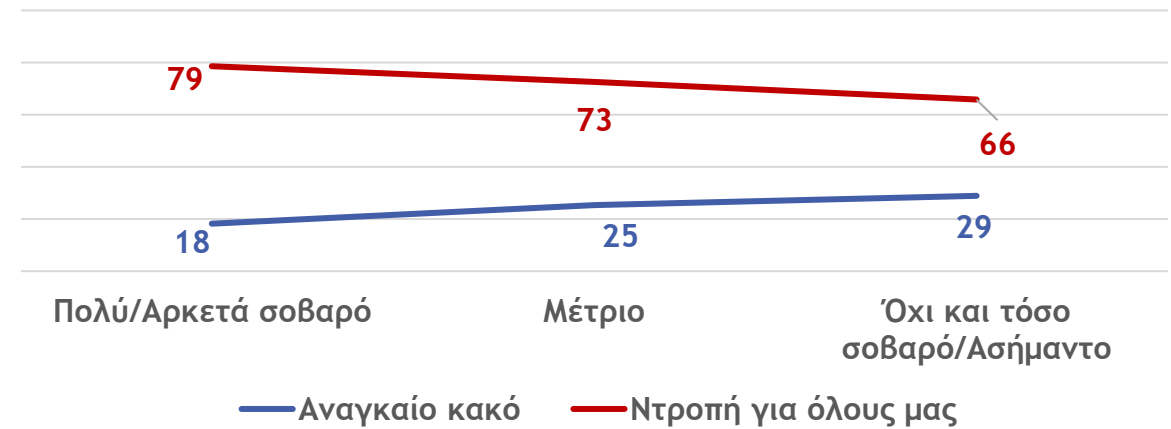
%

‘Πως θα χαρακτηρίζατε την ύπαρξη ελεύθερων χωματερών στη χώρα μας;’

Σύνολο δείγματος

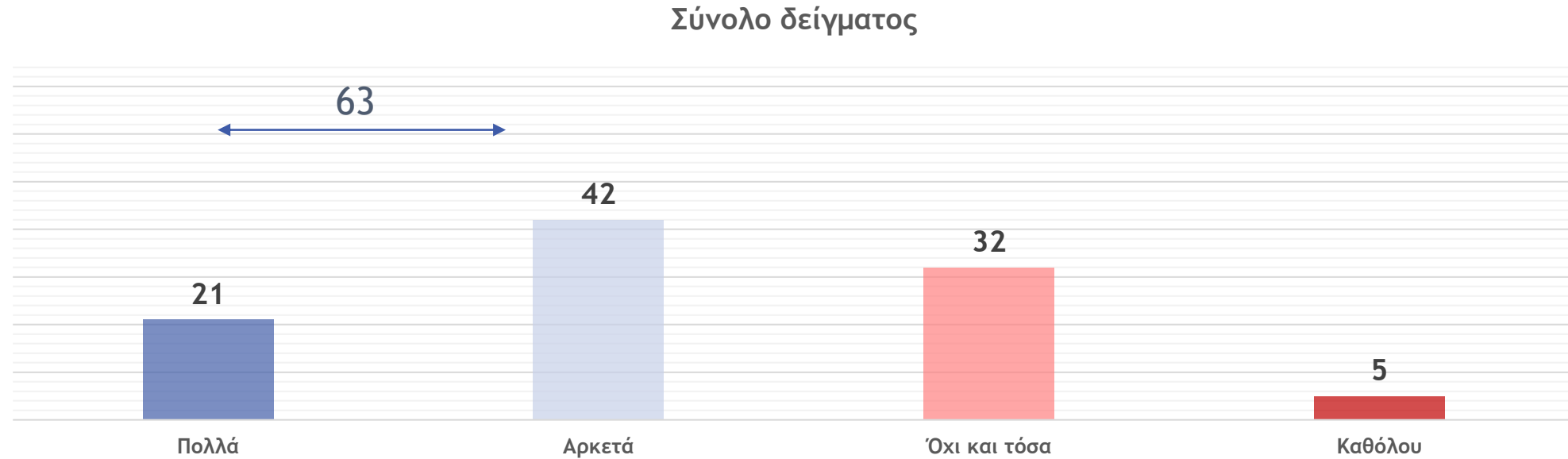

Ανά βαθμό σοβαρότητας του ζητήματος της διαχείρισης των απορριμμάτων

Πάνω από 6 στους 10 (63%) εκτιμούν ότι στην περιοχή που κατοικούν υπάρχουν πολλά/αρκετά σκουπίδια

% 'Πόσα σκουπίδια υπάρχουν στην περιοχή όπου ζείτε; (σκουπίδια στον δρόμο, στο φυσικό περιβάλλον, κλπ.)'

Οι Κάδοι

Τι Κάδους Διαθέτετε στην Περιοχή σας;

- Μπλε: 93%
- Πράσινοι 88%
- Καφέ 29%
- Κίτρινοι: 17%

Τι Αντιστοιχεί σε κάθε Κάδο:

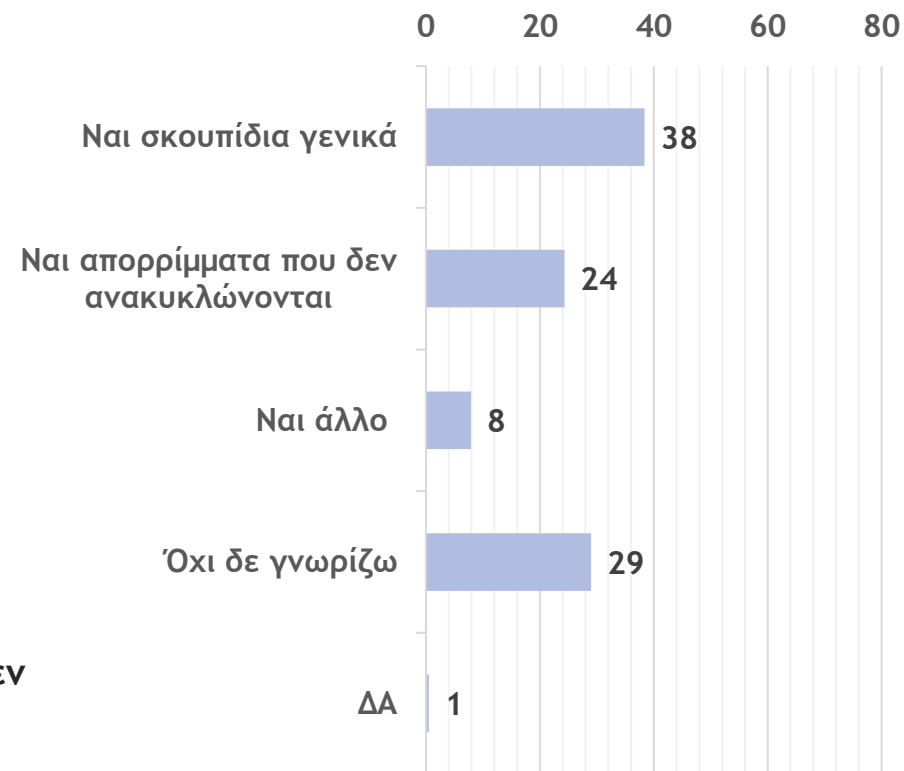
- Στον Μπλε είναι σαφές ότι βάζουμε τα ανακυκλώσιμα (όλα όσα θεωρούμε σήμερα ως τέτοια)
- Στον Πράσινο ΔΕΝ είναι πλέον σαφές τι βάζουμε. Το ¼ απαντά «Απορρίμματα που δεν Ανακυκλώνονται» και το 38% «Σκουπίδια Γενικά»
- Στον Καφέ: 61% Δεν γνωρίζει, μόνο το 32% Βιοαπόβλητα

→ Ο Μπλε κάδος είναι ο μόνος που είναι σαφές στο κοινό το τι ακριβώς αφορά, την «Ανακύκλωση»

→ Η ασάφεια για Πράσινο, ίσως να οφείλεται και στη σύγχυση λόγω ύπαρξης και μεταλλικών

→ Μόνο ένας στους τρεις γνωρίζει ότι στον Καφέ Κάδο καταλήγουν τα Βιοαπόβλητα

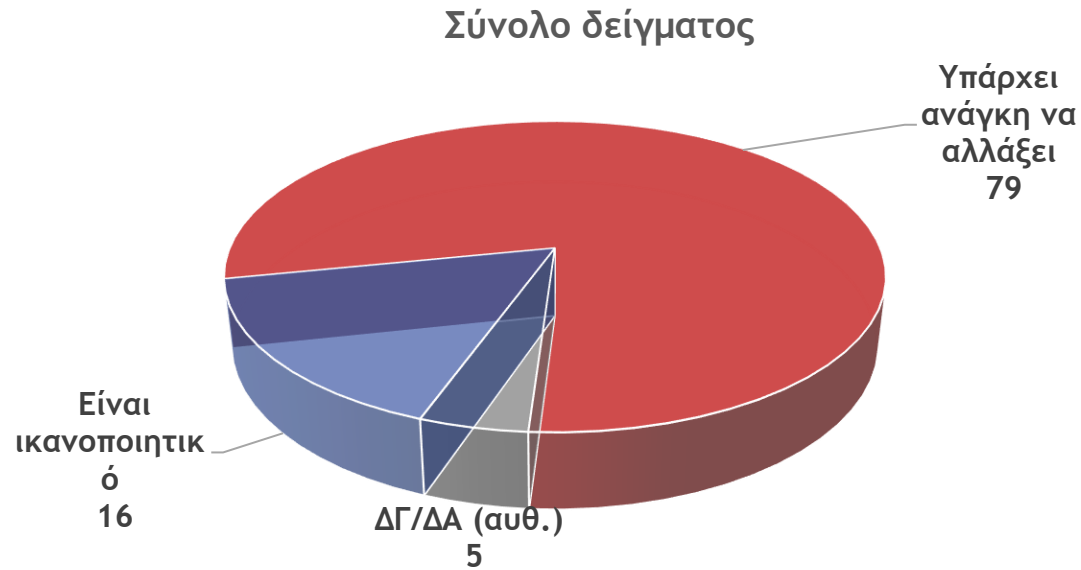
‘Γνωρίζετε τι είδους απορρίμματα συλλέγονται στους πράσινους κάδους;’

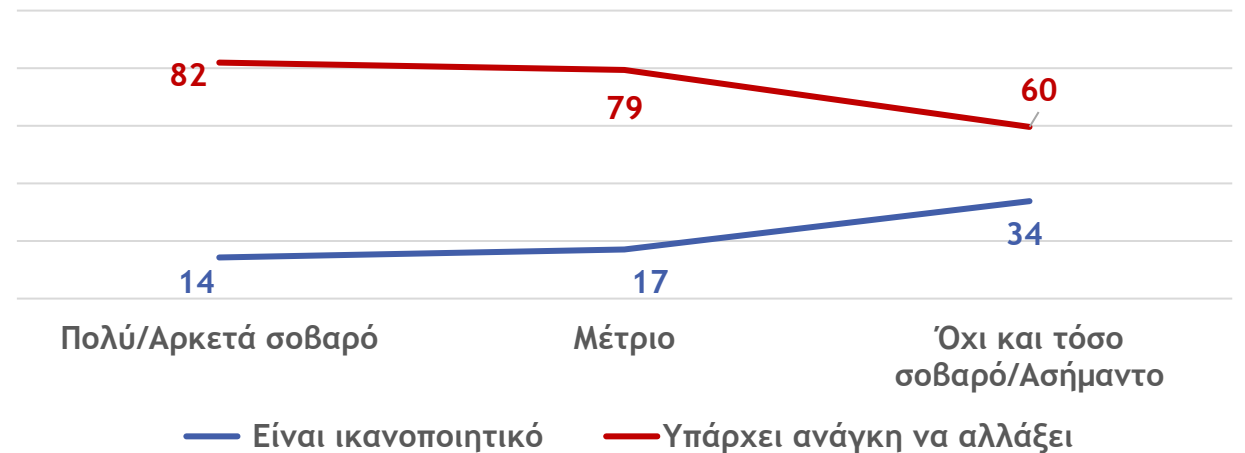
8 στους 10 αναφέρουν ότι υπάρχει ανάγκη αλλαγής του συστήματος διαχείρισης των απορριμμάτων στην Αττική

‘Και πώς αξιολογείτε το υπάρχον σύστημα διαχείρισης των απορριμμάτων στην Αττική;
Είναι ικανοποιητικό ή υπάρχει ανάγκη να αλλάξει;’

%

Ανά βαθμό σοβαρότητας του ζητήματος της διαχείρισης των απορριμμάτων

Πως αντιλαμβάνεται την Κατάσταση η Κοινή Γνώμη

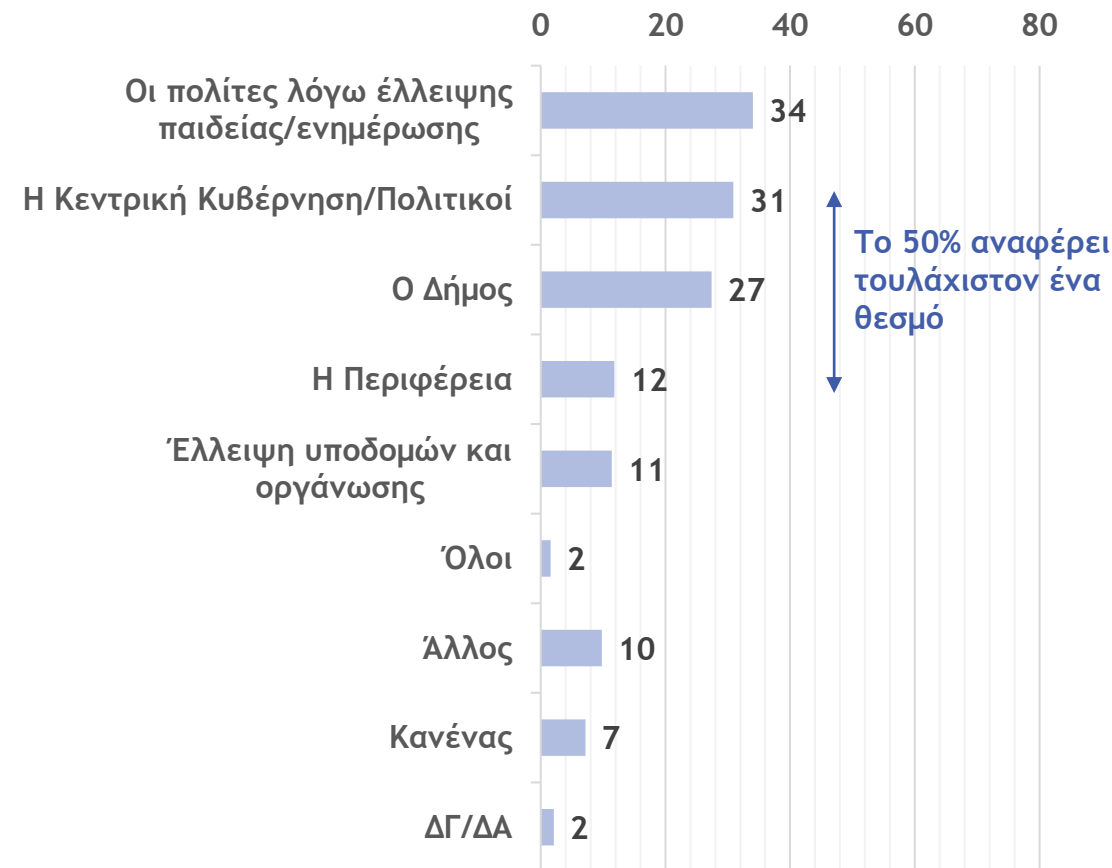
Παράγοντες που ευθύνονται για το επίπεδο της αποκομιδής

- Οι Πολίτες λόγω έλλειψης παιδείας / ενημέρωσης 34%
- Η Κυβέρνηση / Πολιτικοί 31%
- Ο Δήμος 27%
- Η Περιφέρεια 12%

Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο Αρμόδιος / Υπεύθυνος φορέας για:

- **Συλλογή:** Δήμος 72% / Περιφέρεια 2% / ΔΞΔΑ 21%
- **Διαχείριση:** Δήμος 40% / Περιφέρεια 21% / ΔΞΔΑ 30%
- **Ανακύκλωση:** Δήμος 33% / Περιφέρεια 16% / Κεντρική Κυβέρνηση 7% / ΔΞΔΑ 33%

‘Ποιοι παράγοντες ευθύνονται κατά τη γνώμη σας για τον χειρότερο τρόπο αποκομιδής/ διαχείρισης των απορριμμάτων σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρώπης ;’ (αυθόρμητα-πολλαπλή)

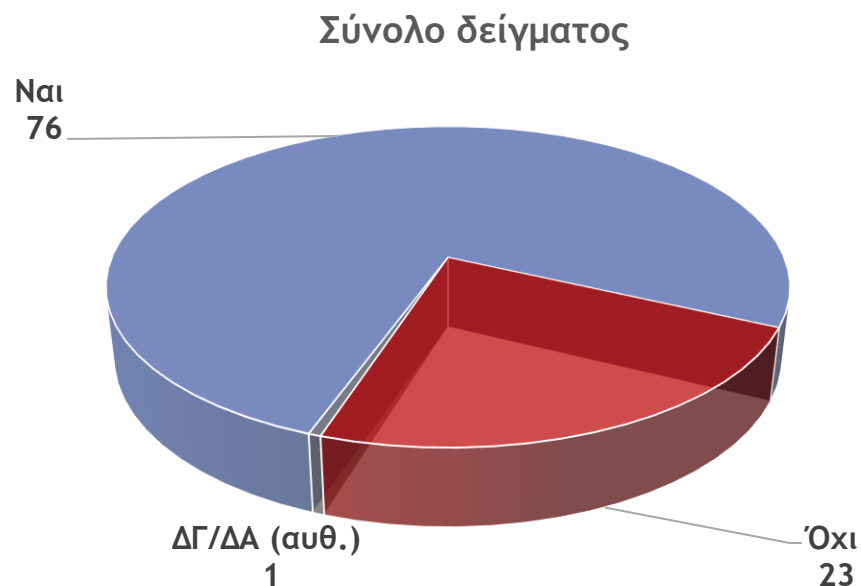
Βάση: το 68% του συνολικού δείγματος που πιστεύουν ότι οι τρόποι αποκομιδής/διαχείρισης των απορριμμάτων στη χώρα μας χειρότεροι από τις άλλες χώρες της Ευρώπης

Πως αντιλαμβάνεται την Κατάσταση η Κοινή Γνώμη

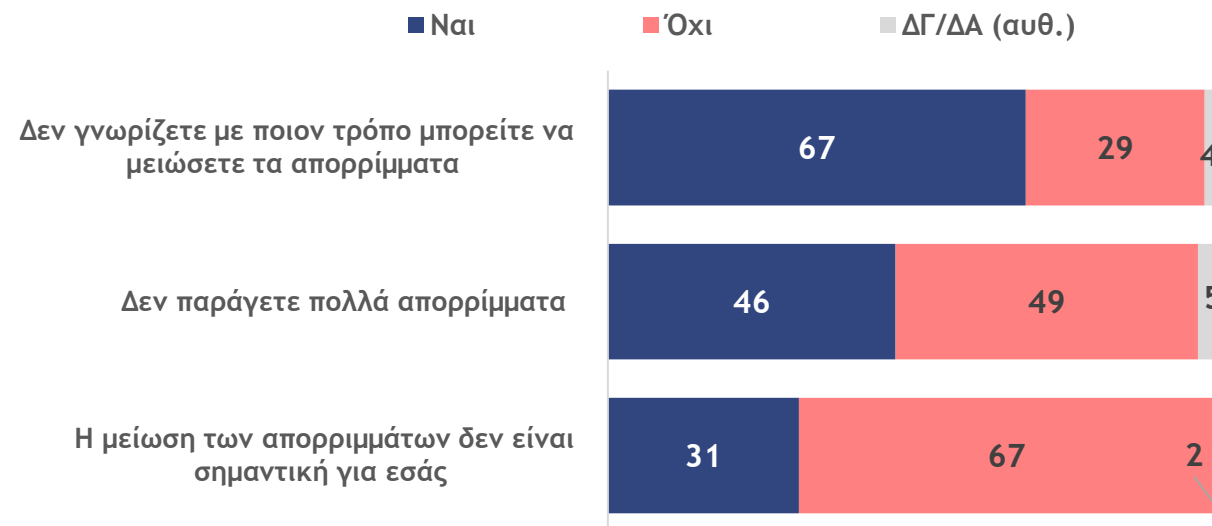
Η ενημέρωση είναι αναγκαία

- Δεν γνωρίζω με ποιόν τρόπο μπορώ να μειώσω τα απορρίμματα 67%
- Έχω ανάγκη για περισσότερη ενημέρωση 76%

‘Πιστεύετε ότι έχετε ανάγκη για περισσότερη ενημέρωση αναφορικά με το διαχωρισμό των απορριμμάτων και την ανακύκλωση;’

‘Ποιοι είναι οι κύριοι λόγοι για τους οποίους δεν προσπαθείτε να μειώσετε την ποσότητα απορριμμάτων που παράγετε;’

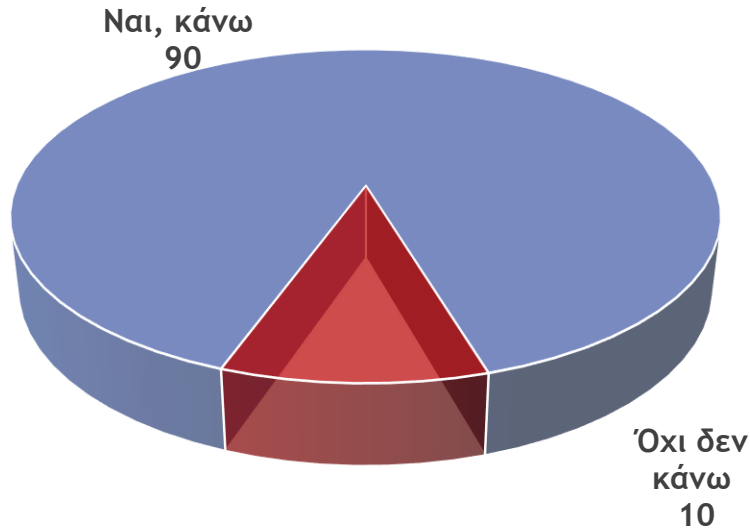
Βάση: το 10% του συνολικού δείγματος που δεν κάνει προσπάθεια μείωσης των οικιακών απορριμμάτων

Η Συμπεριφορά των πολιτών

Τι Πράττουν οι ίδιοι οι Πολίτες για την κατάσταση;

- 90% δηλώνουν ότι κάνουν προσπάθεια να μειώσουν τα απορρίμματα τους
- 85% δηλώνουν ότι κάνουν Ανακύκλωση
- 81% ότι αποφεύγουν τη σπατάλη τροφίμων

‘Εσείς στο δικό σας νοικοκυριό κάνετε κάποιες συγκεκριμένες προσπάθειες να μειώσετε τον ποσότητα των απορριμμάτων που παράγετε;’

‘Ποιες από τις ακόλουθες ενέργειες κάνετε για να μειώσετε την ποσότητα οικιακών απορριμμάτων που παράγετε;’

Το 90% του συνολικού δείγματος κάνει τουλάχιστον μια ενέργεια μείωσης της ποσότητας των οικιακών απορριμμάτων - το αντίστοιχο ποσοστό των Ευρωπαίων είναι 96% (συν 3 μονάδες από το 2019), Πηγή: Ευρωβαρόμετρο

Η Συμπεριφορά των πολιτών

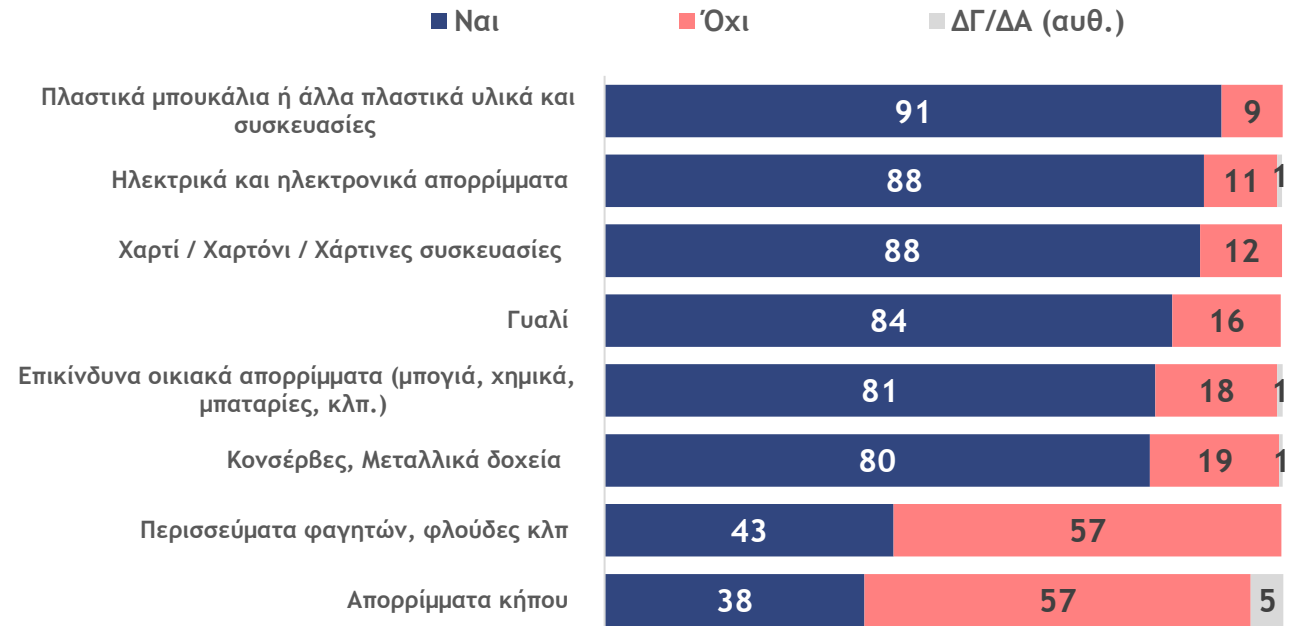
Τι Ανακυκλώνουν:

- Πλαστικά / Χαρτί / Ηλ. Συσκευές / Γυαλί / Επικίνδυνα Απόβλητα / Κονσέρβες: 80 - 90 %
- **ΌΜΩΣ: Περισσεύματα Φαγητού και Φλούδες: 43%**

Ποιος είναι Αρμόδιος για την διαχείριση των απορριμμάτων στο νοικοκυριό;

- «Όλοι έχουν την ευθύνη». Στο 70% των νοικοκυριών η ευθύνη μοιράζεται

‘Θα σας διαβάσω κάποιους τύπους απορριμμάτων και θα ήθελα να μου πείτε αν στο νοικοκυριό σας συνηθίζετε να τα διαχωρίζετε έστω και περιστασιακά προκειμένου να τα ανακυκλώσετε;’

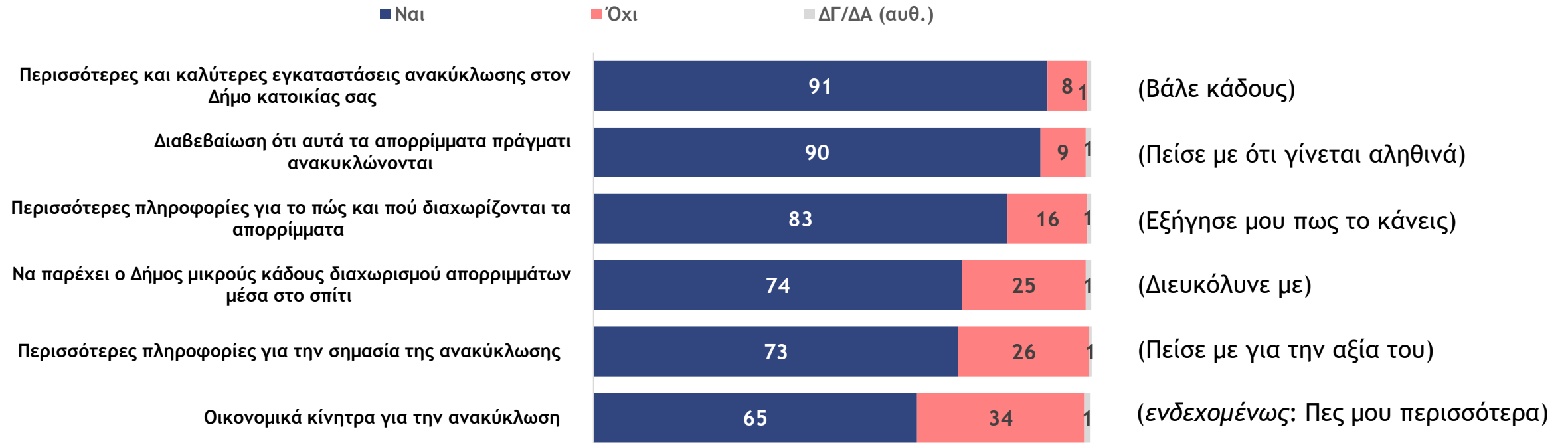

→ Γενικά για τα βασικά υλικά φαίνεται ότι έχει διαμορφωθεί **συνείδηση ανακύκλωσης** (είτε πραγματοποιείται είτε όχι)

→ Τώρα είναι η ώρα να δημιουργηθεί **αντίστοιχη συνείδηση** και για τα βιοαπόβλητα

→ **Ανάγκη για κατανομή ρόλων και ευθυνών** - ανάγκη για **συνολική ενημέρωση/ανάπτυξη νέας κουλτούρας** (αυξημένη δυσκολία)

‘Τι από τα παρακάτω θα σας παρακινούσε να διαχωρίζετε / ανακυκλώνετε περισσότερα από τα απορρίμματά σας;’

→ Ανάγκη «διαβεβαίωσης» και περισσότερης ενημέρωσης (επαναλαμβανόμενο αίτημα)

→ Αίτημα για υποδομές

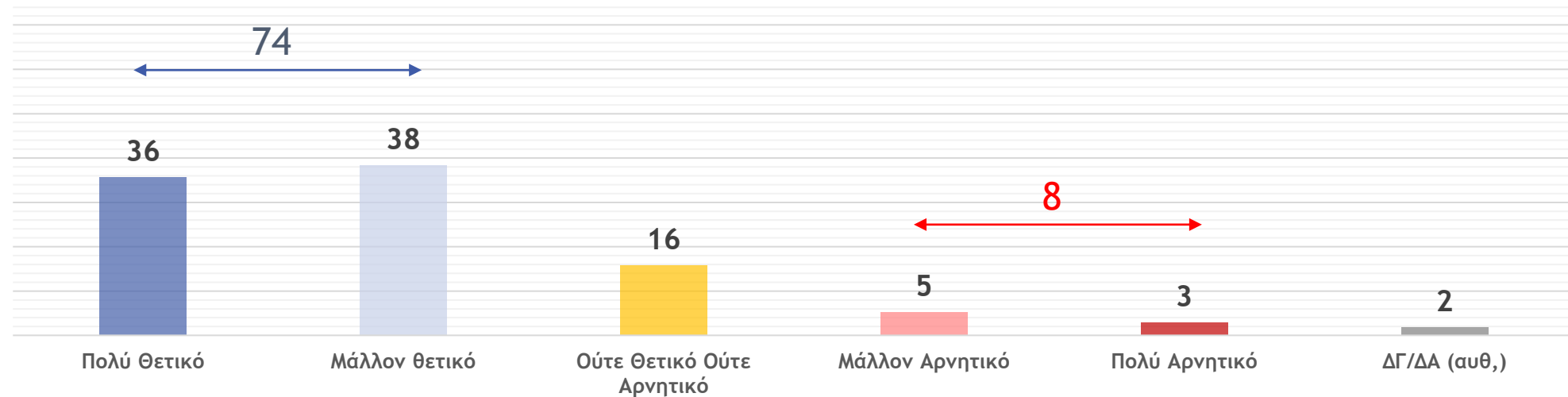
→ Τα Οικονομικά Κίνητρα βρίσκονται χαμηλά, ίσως επειδή δεν υπάρχουν στην σημερινή ατζέντα του κοινού.

Εργοστάσιο Ανακύκλωσης σε Δήμο μου / Μείωση Ανταποδοτικών Τελών

- Πολύ Θετικά & Μάλλον Θετικά 74% (36% / 38%)
- Πολύ Αρνητικά & Μάλλον Αρνητικά 8% (3% / 5%)

‘Πως θα σας φαινόταν το ενδεχόμενο να λειτουργήσει στο μέλλον μια αυτόνομη μονάδα/εργοστάσιο ανακύκλωσης, στα ευρύτερα όρια του Δήμου σας αλλά σε μη κατοικήσιμη περιοχή και παράλληλα να μειωθούν τα ανταποδοτικά τέλη του νοικοκυριού σας προς τον Δήμο;’

Σύνολο δείγματος

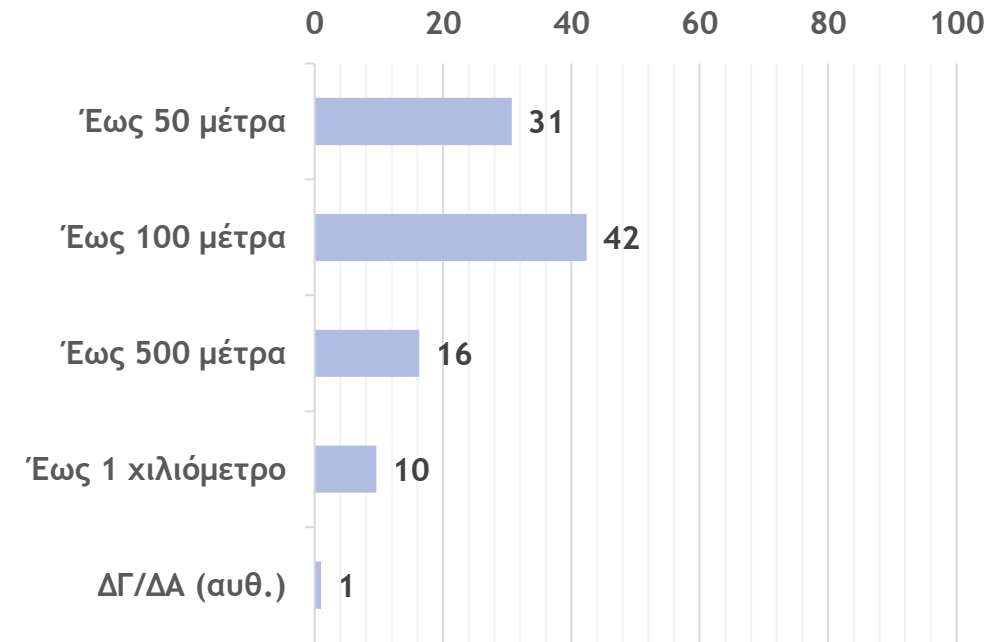

Το Αύριο

Πόσο σημαντική είναι η Απόσταση του Κάδου:

- Το 31% ζητάει να είναι μέχρι τα 50 μέτρα απόσταση
- Το 42% μέχρι τα 100 μέτρα
- Μέχρι τα 500 μέτρα θα πήγαινε το 16%
- Μέχρι τα 1000 μέτρα το 10%

‘Στο μέλλον θα υπάρχουν ειδικοί κάδοι διαχωρισμού και ανακύκλωσης διαφορετικών υλικών, (γυαλί, χαρτί, υπολείμματα τροφών και άλλα οργανικά κατάλοιπα κ.α.). Εσείς προσωπικά τι απόσταση θα ήσασταν διατεθειμένοι να διανύσετε προκειμένου να ανακυκλώσετε, αντί για να πετάξετε στα σκουπίδια τέτοια υλικά;’

→ Χαμηλές μοιάζει να είναι οι αντιστάσεις για «αυτόνομη μονάδα / εργοστάσιο ανακύκλωσης, στα όρια του Δήμου (αλλά πάντα σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονται)

→ Σε ότι αφορά την απόσταση, πάνω από τα 100 μέτρα οι πολίτες εμφανίζουν σήμερα υψηλές αντιστάσεις (μόνο το ¼ θα ήταν πρόθυμο)

Το ζήτημα

- Θετική στάση προς την ανακύκλωση/υψηλή εμπλοκή του πληθυσμού της Αττικής
- Σύγχυση αρμοδιοτήτων-Ανάγκη *ενημέρωσης*
- Αίσθηση ανεπάρκειας του σημερινού μοντέλου λειτουργίας στο τρίγωνο **Συλλογή-Διαχείριση-Ανακύκλωση**
- Ανάγκη νέου αποτελεσματικού μοντέλου

Ειδικότερα για τα Απορρίμματα

- Σύγχυση για το τι είναι «σκουπίδια» και τι όχι (Πράσινος κάδος)
- Χαμηλή γνώση για Καφέ κάδο και βιοαπόβλητα
- Το καινούργιο στην όλη διαδικασία είναι τα βιοαπόβλητα, καθώς το τι είναι ανακυκλώσιμο (μπλε κάδος) θεωρείται συγκεκριμένο

Η Παρέμβαση

- Υπάρχει δυσπιστία - πρέπει να *επιβεβαιώνουμε* *διαρκώς* την *πραγματικότητα* της *ανακύκλωσης*
- Ανάγκη για ενημέρωση γύρω από τα *ανταποδοτικά οφέλη*
- Δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή αρνητική στάση απέναντι στα *εργοστάσια ανακύκλωσης* (αρκεί να βρίσκονται εκτός αστικού ιστού)

Έρευνα Κοινής Γνώμης στην Αττική για το Διαχωρισμό των Απορριμμάτων και την Ανακύκλωση

Μάιος 2022

METRON ANALYSIS